

SCI-CONF.COM.UA

TOPICAL ISSUES OF MODERN SCIENCE, SOCIETY AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 29-31, 2022**

**KHARKIV
2022**

TOPICAL ISSUES OF MODERN SCIENCE, SOCIETY AND EDUCATION

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference

Kharkiv, Ukraine

29-31 January 2022

Kharkiv, Ukraine

2022

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Topical issues of modern science, society and education” (January 29-31, 2022) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine. 2022. 1899 p.

ISBN 978-966-8219-85-6

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Topical issues of modern science, society and education. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kharkiv, Ukraine. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-topical-issues-of-modern-science-society-and-education-29-31-yanvarya-2022-goda-harkov-ukraina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kharkiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Authors of the articles

232.	Кацалап А. С. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ В ОРГАНІЗАЦІЯХ	1163
233.	Кизименко Н. В. РОДИНА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ	1168
234.	Клежнева Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ КРИЗИ СЕРЕДИНИ ЖИТТЯ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	1175
235.	Кормило О. М., Чін Р. С. ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ» У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	1180
236.	Кравчук С. С. СУЧАСНА ТАНЦЮВАЛЬНА ТЕРАПІЯ	1185
237.	Красько Д. О., Бугайчук М. В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНОЇ ДИНАМІКИ ПОКАЗНИКІВ ПЕРВИННОЇ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА РОЗЛАДИ ПСИХІКИ І ПОВЕДІНКИ (КЛАС 5 ЗА МКХ 10) РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	1191
238.	Лисенкова І. П., Пустовойтенко В. А. ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОГО КОМПОНЕНТУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МОЛОДІ ДО ШЛЮБНО- СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН	1194
239.	Пріснякова Л. М., Бондар О. РОЛЬ МНЕМІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	1200
240.	Пріснякова Л. М., Циганенко А. ОСОБЛИВОСТІ ДОМІНУЮЧОГО ЖИТТЄВОГО СТИЛЮ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ	1206
241.	Тринчук О. Б. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ РІВНЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ	1211
242.	Туриніна О. Л., Філіппенко О. С. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДИХ ЖІНОК, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ДУХОВНИМИ ПРАКТИКАМИ	1216
243.	Шляпников В. Н., Контуш А. С. СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЕННОСТЕЙ ВОЛЕВОЙ РЕГУЛЯЦИЯ ЖЕНЩИН, ПРАКТИКУЮЩИХ ЙОГУ И ЗАНИМАЮЩИХСЯ ФИТНЕСОМ	1223
244.	Юрчук Л. В., Бондарець Д. А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ РОЗЛАДІВ АУТИЧНОГО СПЕКТРУ	1230

УДК 159.9

**ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ» У СИСТЕМІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГА У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

Кормило Оксана Михайлівна

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри психології розвитку та консультування
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

Чіп Руслана Степанівна

кандидат психологічних наук, асистент
кафедри психології розвитку та консультування
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

Актуальним завданням підготовки майбутніх фахівців є створення науково-теоретичного підґрунтя для оволодіння професійними знаннями; сприяння свідомому творчому засвоєнню теоретичних засад сучасної психології, набуттю навичок й умінь професійної діяльності; формування стійкого інтересу до психологічних знань і вміння їх застосовувати у повсякденній практичній діяльності.

Аналізуючи специфіку професійної підготовки психологів, вітчизняні дослідники І. Зязюн, С. Максименко, С. Марков, В. Моляко, В. Панок та ін. розглядають її через розвиток у майбутніх фахівців професійного мислення, професійної компетентності, професійної креативності, критичності мислення, здібностей до прогнозування, імпровізації, інноваційності, формування творчого потенціалу особистості майбутнього практика тощо.

Зокрема В. Панок запропонував трирівневу структуру отримання професійних психологічних знань.

I рівень – теоретико-експериментальна підготовка – вивчення класичних психологічних дисциплін, що здійснюється традиційними методами (загальна

психологія, історія психології, психологія особистості, вікова психологія, експериментальна психологія та інші);

II рівень – це практична психологія – опанування теоретичних засад практичної психології, яке здійснюється, в основному, через участь студентів в активних (інтерактивних) формах навчальної роботи, – семінарах, воркшопах, майстер-класах, тренінгах, дискусіях (психологічне консультування, основи психотерапії та психокорекції, психологічна служба в системі освіти і та інші);

III рівень – оволодіння практичними психологічними технологіями, методиками і методами формування навичок роботи з клієнтом (групою), що здійснюється в практичній роботі та під час участі в семінарах-практикумах. Опанування прийомами роботи в конкретній техніці (техніках), або так званий індивідуально-типологічний рівень, покликаний ураховувати особливості кожної особистості, що навчається [2].

Такий підхід, як зауважує В. Панок, не пов'язаний з нехтуванням важливості засвоєння студентами теоретичних засад психології. Навпаки, він передбачає посилення професійної підготовки, оскільки сприятиме формуванню, зокрема, професійного світогляду.

Метою даної статті є аналіз особливостей викладання «Загальної психології» для студентів – бакалаврів освітньо-професійної програми «Психологія».

Навчальну дисципліну «Загальна психологія» студенти вивчають протягом першого року навчання. Оволодіння знаннями із цієї дисципліни сприяє: формуванню уявлення про психічну активність як засіб відображення та перетворення навколишнього світу; аналізу закономірностей функціонування психіки; розширення світоглядного і професійного горизонту в результаті ознайомлення з розвитком психології як науки; ознайомленню з структурними компонентами психіки та їх взаємозв'язком; набуття студентами навичок пояснення і використання в практичній діяльності особливостей перебігу психічних процесів, функціонування психічних станів та прояву психічних властивостей; формуванню навичок свідомого самоконтролю та саморегуляції власних психічних станів та поведінки.

Основною метою викладання навчальної дисципліни «Загальна психологія» є формування у студентів цілісної системи знань категоріально-понятійного апарату психології, базових психологічних галузей і концепцій, комплексних наукових знань про факти, закономірності і механізми психічної діяльності людини, здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу психічних процесів, властивостей, станів та явищ, розуміння основних закономірностей їх функціонування, здатності до саморозвитку та самовдосконалення.

Розкриваючи методологічну ресурсність курсу «загальної психології», науковець М. Савчин наголошує на тому, що при вивченні дисципліни студентам слід викладати твердження духовної парадигми психології, згідно якої: 1) у внутрішньому світі людини, окрім, психологічного (та соціального) Я існує духовне Я. У недуховних особистостей воно витіснене на периферію чи взагалі заперечується; 2) одним із модусів життя людини є духовне життя; 3) духовне, окрім соціального і фізіологічного, є фундаментальною детермінантою становлення, функціонування і розвитку психіки та особистості; 4) автентичне духовне Я потужно посилює психологічне (моральне та соціальне) Я [4].

Варто зазначити, що вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» передбачає формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу психічних процесів, властивостей, станів та явищ, розуміння основних закономірностей їх функціонування та розвитку;

– знання категоріально-понятійного апарату психології, базових психологічних галузей і концепцій, фізіологічного підґрунтя психічної діяльності людини.

Опанування навчальної дисципліни «Загальна психологія» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

– визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;

- демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ.

Навчальний курс розрахований на 10 кредитів та передбачає проведення лекційних й семінарських занять, самостійну роботу студентів і завершується екзаменом. Щоб максимально викласти достатньо великий об'єм матеріалу, ми розробили курс лекцій в системі презентацій з ілюстративними матеріалами, що включають відомості про предмет психології, актуальні проблеми становлення психологічної науки. Еволюція психіки. Психіка і свідомість. Походження і розвиток свідомості людини. Поняття особистості та діяльності. Вивчення психічних процесів, станів та властивостей особистості тощо.

У процесі вивчення дисципліни «Загальна психологія» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- групова дискусія;
- презентації результатів виконаних індивідуальних завдань;
- виступи на наукових заходах;

Водночас оцінювання передбачає такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів на семінарських заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;
- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE у термін, визначений графіком підсумкового контролю).

Для забезпечення самостійної роботи студентів ми підготували додаткові літературні джерела, питання, кейси, презентації. Усі матеріали розміщені у системі MOODLE, де кожен студент має змогу опрацювати матеріали. Окрім цього, розроблені тестові завдання для самоперевірки. Тести запропоновані як з кожної теми, що вивчається, так і для підсумкового контролю знань із «Загальної психології».

Проблема професійного становлення – це, насамперед, проблема особистісного та соціального розвитку майбутнього фахівця як суб'єкта соціальної дії. Сучасний професіонал повинен бачити свою професію у всій сукупності її широких соціальних зв'язків, знати вимоги, які висуваються до неї та її представників, розуміти зміст і специфіку своєї професійної діяльності, орієнтуватися в колі професійних завдань і бути готовим вирішувати їх у мінливих соціальних умовах [1, с. 6].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Зеер Э. Ф. Психология профессий. – М. : Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2003. – 336 с.
2. Інноваційні моделі підвищення кваліфікації працівників психологічної служби і консультантів ПМПК / за ред. В.Г. Панка, З.О. Гаркавенко. – Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM), 12 см.
3. Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 304 с
4. Савчин М.В. Методологічна ресурсність курсу загальної психології для майбутніх педагогів. *Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки*. Збірник статей учасників Другої Міжнародної наукової інтернет-конференції «Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки» (25 лютого 2020 р., м. Дрогобич). Дрогобич, 2020. С.182 – 186.